LAT Risicobeheersing Bedrijven

Monitor

Naleving en handhaving BRZO-bedrijven 2011

Colofon

LAT bureau
postbus 93144
2509 AC Den Haag
www.latrb.nl
lat@agentschapnl.nl

Den Haag, 19 juni 2012

Samenvatting

Aanleiding

Er is toenemende vraag naar duidelijke informatie over de prestaties van bedrijven die onder het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (BRZO'99) vallen en de aanpak van de overheid van deze bedrijven. Staatssecretaris Atsma heeft het programma Landelijke Aanpak Toezicht Risicobeheersing Bedrijven (LAT RB), mede namens minister Opstelten en staatssecretaris De Krom, gevraagd om jaarlijks te rapporteren over de naleving door en handhaving bij alle majeure risicobedrijven aan de verantwoordelijke ministeries. Op basis van die rapportage moet een actueel beeld ontstaan van de naleving van het BRZO '99 bij alle BRZO-bedrijven. De LAT RB geeft met onderliggend rapport over het jaar 2011 invulling aan dit verzoek. Het is het eerste jaar waarin het naleefgedrag van de BRZO-bedrijven en de inzet van handhaving door de BRZO bevoegde gezagen (Inspectie SZW, het bevoegd gezag Wabo en het bevoegd gezag Wet Veiligheidsregio's) over een heel jaar en op landelijke schaal bij elkaar is gebracht.

Inspecties BRZO '99

Bedrijven die werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen en deze in opslag hebben vallen onder de werking van het BRZO '99. Het BRZO '99 vloeit voort uit de implementatie van de Europese Seveso II-richtlijn gericht op het voorkomen en beheersen van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken. Het BRZO '99 legt bedrijven de verplichting op om op een systematische manier de risico's van het werken met gevaarlijke stoffen in kaart te brengen, op grond daarvan de juiste maatregelen te treffen en te zorgen dat deze maatregelen ook betrouwbaar blijven. Gespecialiseerde multidisciplinaire inspectieteams toetsen de naleving van deze verplichtingen. Naast de fysieke inspecties aan installaties bij de bedrijven is het inspecteren van het functioneren van het veiligheidsbeheerssysteem (VBS) een belangrijk onderdeel. BRZO-inspecties worden programmatisch uitgevoerd. In de programmatische opzet van de BRZO inspecties wordt per bedrijf bepaald welke onderdelen in het betreffende jaar worden geïnspecteerd. In een cyclus van vijf jaren wordt op deze wijze het gehele veiligheidsbeheers-systeem gecontroleerd. In het kader van LAT RB vindt jaarlijkse monitoring van de planning en uitvoering van de inspecties plaats.

Resultaten monitor

In 2011 is 84% ofwel 348 van alle 416 BRZO-bedrijven in 2011 geïnspecteerd. De keuze om wel of niet te inspecteren wordt elk inspectiejaar gemaakt op basis van een systematische beoordeling van de gevaren van het bedrijf en het naleefgedrag van voorgaande jaren. Een landelijk hulpmiddel, het toezichtmodel BRZO, wordt hiertoe benut.
In de 348 inspecties zijn in totaal 1703 beoordelingen op relevante onderwerpen uitgevoerd. Uit het inspectieoverzicht volgt dat de inspectieteams hun aandacht over de verschillende onderdelen van het veiligheidsbeheerssysteem in vrijwel gelijke mate verdelen. De concrete

onderdelen zoals de uitvoering van de risicoanalyses en de beheersing van de uitvoering (waaronder onderhoud) krijgen daarin verhoudingsgewijs wat meer aandacht.

Bij 40% van de geïnspecteerde bedrijven werd bij de gecontroleerde onderdelen geen enkele overtreding geconstateerd, 60% had één of meer overtredingen. Overtredingen van het BRZO '99 duiden op een onvoldoende borging van de risico's. Evenals bij andere inspecties is er een onderscheid in de zwaarte van de overtredingen. De overheden maken daarom per overtreding een keuze in het toe te passen sanctie-instrument en de lengte van de hersteltermijn die wordt opgelegd. Hierbij geldt dat voor overtredingen met een groter veiligheidsrisico een zwaarder sanctiemiddel wordt opgelegd en/of een kortere hersteltermijn. Ongeacht de aard van de overtreding eisen de bevoegde gezagen altijd dat de overtreding wordt opgeheven.
In totaal zijn 764 overtredingen geregistreerd. Verhoudingsgewijs zijn de meeste overtredingen vastgesteld op het onderdeel 'de beheersing van de uitvoering', VBS-element d. Dit is de manier waarop het bedrijf procedures en instructies vaststelt en toepast voor de beheersing van de veiligheid van de bedrijfsvoering, waaronder onderhoud van de installaties en tijdelijke onderbrekingen. Een overtreding op dit element wil overigens niet altijd zeggen dat de werkzaamheden onveilig worden uitgevoerd.

In vrijwel alle gevallen (755 overtredingen, 99%) is op de in 2011 geconstateerde overtredingen handhaving ingezet. In 4% is als eerste actie gebruik gemaakt van relatief zware bestuursrechtelijke en/of strafrechtelijke instrumenten, zoals een last onder dwangsom, een proces verbaal of een stillegging. Deze 4% zal doorgaans betrekking hebben op ernstigere overtredingen of op situaties waarin sprake is van herhaaldelijke overtredingen.

Op peildatum 7 mei 2012 waren na beoordeling door het bevoegd gezag 456 overtredingen (60%) ongedaan gemaakt, 21 overtredingen (3%) bleken nog niet te zijn opgeheven. Bij 11 van de niet opgeheven overtredingen (bij 7 bedrijven) is besloten naar een zwaarder instrument te grijpen om het bedrijf tot naleving te dwingen. Bij de resterende 10 overtredingen loopt een bezwaar- en beroepsprocedure of is overleg over de juiste afhandeling.
Van 287 overtredingen was op de peildatum nog niet bekend of het bedrijf voldeed aan zijn naleefverplichting of niet. De oorzaak hiervan is dat de gestelde termijn voor het opheffen van de overtreding nog niet was verstreken, dan wel dat de inspecteurs nog geen hercontrole hadden uitgevoerd na het verstrijken van de hersteltermijn. Bij lichtere overtredingen wordt de hercontrole vaak gecombineerd met een nieuwe inspectie waardoor er veel tijd kan verstrijken tussen de inspectie en de eindbeoordeling door de inspecteur. Hierbij kan worden opgemerkt dat bedrijven hoe dan ook verplicht zijn om de benodigde herstelmaatregelen te treffen, onafhankelijk van de nacontrole van het bevoegd gezag.

De resultaten van de monitor zijn in het volgende totaalbeeld samengevat:

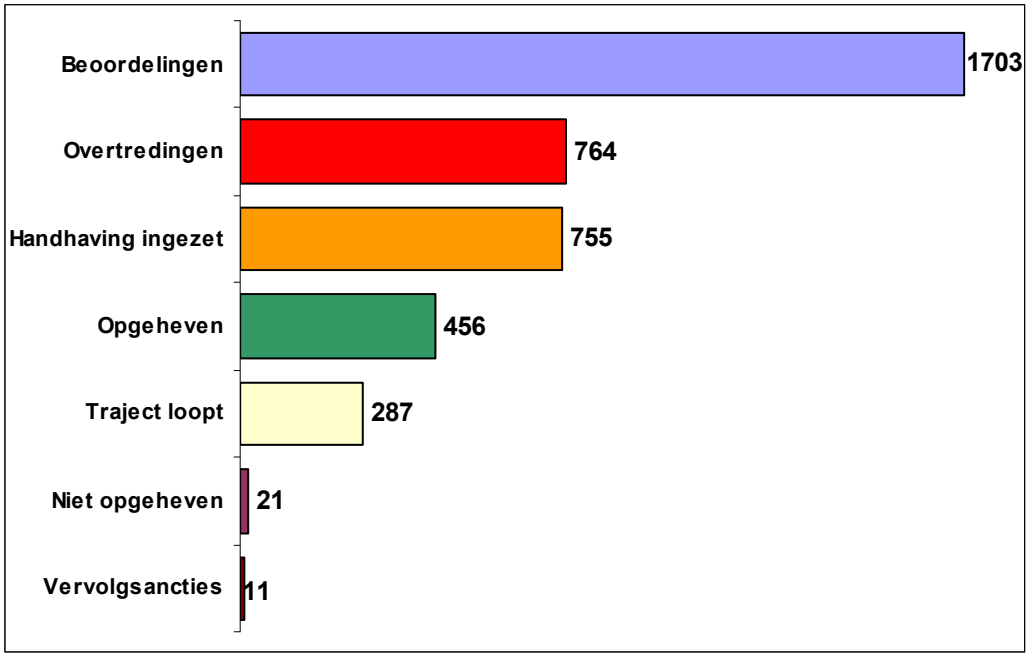

Conclusies en aanbevelingen

Uit de monitor blijkt dat bij meer dan de helft van de BRZO-bedrijven overtredingen zijn vastgesteld. Hoewel het aantal overtredingen van 764 op zichzelf – gezien de verscheidenheid in aard en de variatie in gedetailleerdheid – niet maatgevend is, mag een hoge mate van aandacht voor het terugdringen daarvan worden verwacht. Het handhavend optreden van de bevoegde gezagen tegen deze overtredingen blijkt effectief te zijn. Na interventie van de overheid daalt het aantal overtredingen van 764 naar (ten minste) 21. Het merendeel van de bedrijven neemt de verwachte verantwoordelijkheid om overtredingen ongedaan te maken.
De vraag in hoeverre de handhaving door overheden leidt tot structurele verbetering van de naleving van het BRZO ’99 kan nu nog niet worden beantwoord. Doordat informatie over de naleving en handhaving op landelijke schaal voor het eerst in deze vorm is gepresenteerd, is het niet mogelijk om voortgaande trends te beschouwen. Daartoe zullen over een periode van meerdere jaren de prestaties van bedrijven en toezichthouders moeten worden gemeten en bijeen worden gebracht. Informatie over strafrechtelijke zaken zal hier uiteindelijk ook in moeten worden betrokken.
Zodra informatie over meerdere jaren beschikbaar is kan ook worden geanalyseerd in hoeverre de cyclus van programmeren, uitvoeren, analyseren en verbeteren kan worden gesloten.

De overheid verwacht van de bedrijven, dat zij hun veiligheidsprestaties doorlopend verbeteren. Deze verbetering mag ook worden verwacht van de BRZO bevoegde gezagen. De bevoegde gezagen werken hier in het kader van LAT RB in gezamenlijkheid aan door:

- een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van een model waarmee de komende jaren een rapportage 'Staat van veiligheid' kan worden opgeleverd; het naleefgedrag van het bedrijf is slechts één van deze indicatoren om de veiligheid van bedrijven te kunnen duiden;
- de afzonderlijke handhavingstrategieën van de bevoegde gezagen te uniformeren tot één landelijk model en sturing te geven aan de eenduidigheid van optreden en uniformiteit in de toepassing van handhavinginstrumenten door de bevoegde gezagen;
- in te spelen op aanbevelingen en ontwikkelingen, zoals de aanbevelingen van de Onderzoeksraad Voor Veiligheid inzake het Chemiepack rapport, door ook onaangekondigde BRZO-inspecties uit te voeren.

Op grond van de cijfers over dit jaar zijn voorts enkele aanbevelingen aan zowel bedrijven als overheden/toezichthouders te doen:

Aan bedrijven: de systematische en structurele aandacht voor veiligheid is in veel bedrijven nog niet voldoende. Het verbeteren daarvan is primair een verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven zelf. Met een project als 'Veiligheid Voorop' van de VNCI wordt geappelleerd aan de verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven, maar dergelijke initiatieven vragen verbreding en doorwerking in de praktijk in de betrokken bedrijven.

Aan overheden: de termijnen tussen de inspecties en de uiteindelijk definitieve constatering van het opheffen van een overtreding kunnen lang zijn. Afhankelijk van de situatie en de ernst van de overtreding wordt een passend controlemoment gekozen. Landelijk zijn er geen criteria of vuistregels. Aanbevolen wordt om afspraken over de termijnstelling in relatie tot het risico van de overtreding in de ontwikkeling van de landelijke handhavingstrategie mee te nemen.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 7

1. Inleiding 8

1.1 Aanleiding 8

1.2 Landelijke Aanpak Toezicht Risicobeheersing Bedrijven 8

1.3 Besluit risico's zware ongevallen 1999 8

1.4 Toezicht op BRZO-bedrijven 9

1.5 Leeswijzer 9

2. Monitor naleving en handhaving BRZO 10

2.1 Reikwijdte 10

2.2 Aanpak 10

3. Resultaten 12

3.1 Algemene gegevens 12

3.2 Naleving van het BRZO '99 15

3.3 Handhaving door het bevoegd gezag 17

3.4 Resumé resultaten in cijfers 21

4. Conclusies en aanbevelingen 23

Bijlage 1: Begrippen en afkortingen 25

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Er is toenemende vraag naar duidelijke informatie over de performance van bedrijven die onder de werkingssfeer van het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (BRZO '99) vallen en de aanpak van de overheid van deze BRZO-bedrijven. Op verzoek van staatssecretaris Atsma, mede namens staatssecretaris De Krom en minister Opstelten (zie Kamerbrief 14 juli 2011 met betrekking tot het onderzoek majeure risicobedrijven) is het programma Landelijke Aanpak Toezicht Risicobeheersing Bedrijven (LAT RB) gevraagd om de ministeries van Infrastructuur & Milieu (I&M), Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en Veiligheid & Justitie (V&J) jaarlijks te rapporteren over de naleving door en handhaving bij alle majeure risicobedrijven. Op basis van die rapportage moet een actueel beeld ontstaan van de naleving van het BRZO '99 bij alle BRZO-bedrijven. De LAT RB geeft met onderliggend rapport over het jaar 2011 invulling aan dit verzoek.

1.2 Landelijke Aanpak Toezicht Risicobeheersing Bedrijven

Het programma LAT RB werkt aan de verdere verbetering van het toezicht op risicovolle bedrijven, zoals bedrijven die onder het BRZO'99 vallen. De ambitie van de LAT RB is te komen tot een optimale risicobeheersing op het gebied van veiligheid, arbo, milieu en water. Om de ambitie waar te maken zorgt de LAT RB voor landelijke coördinatie en regie en voor de ontwikkeling van instrumenten ten behoeve van de uitvoering. Het jaarlijks monitoren van de uitvoering maakt daar onderdeel van uit. De beleidsdepartementen, rijksinspectiediensten en uitvoerende lagere overheden geven in samenwerking met het bedrijfsleven uitvoering aan het programma. Meer informatie is te vinden op www.latrb.nl.

1.3 Besluit risico's zware ongevallen 1999

Bedrijven die werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen en deze in opslag hebben vallen onder de werking van het BRZO '99. Het BRZO '99 vloeit voort uit de implementatie van de Europese Seveso II-richtlijn gericht op het voorkomen en beheersen van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken. Het BRZO '99 stelt strenge veiligheidseisen aan de meest risicovolle bedrijven van Nederland.

De hoeveelheid en aard van gevaarlijke stoffen bepalen de verplichtingen waar bedrijven volgens het BRZO '99 aan moeten voldoen. Het besluit kent twee categorieën. Bedrijven die alleen de lage drempelwaarde overschrijden, worden als *PBZO-bedrijf* aangemerkt. Deze bedrijven moeten alle maatregelen treffen die nodig zijn om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor mens en milieu te beperken, een Preventiebeleid Zware Ongevallen (PBZO) opstellen en voor de uitvoering en bepaling daarvan een veiligheidsbeheerssysteem (VBS) implementeren.

Bedrijven die tevens de hoge drempelwaarde overschrijden worden aangemerkt als *VR-bedrijf* en moeten, naast de hierboven genoemde verplichtingen, een volledig veiligheidsrapport (VR) indienen waarmee wordt aangetoond dat de preventie en de beheersing van de gevaren van zware ongevallen in orde zijn.

1.4 Toezicht op BRZO-bedrijven

Bij het toezicht op het BRZO '99 zijn specialistische inspecteurs betrokken van drie overheden: het bevoegd gezag Wet veiligheidregio's (Wvr), de Inspectie SZW directie Major Hazard Control en het bevoegd gezag Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). In dit rapport worden de betreffende instanties aangeduid als 'het bevoegd gezag'. Het bevoegd gezag Wabo kan bij een gemeente of een provincie zijn belegd. Op dit moment valt 45 % van de BRZO-bedrijven onder het gemeentelijk en 55 % onder het provinciaal bevoegd gezag Wabo. Het bevoegd gezag Waterwet vervult in het toezicht op het BRZO '99 een adviesrol. Gezamenlijk vormen de inspecteurs één inspectieteam. Het team werkt samen in de voorbereiding, uitvoering en afronding van de inspectie volgens een landelijke uniforme inspectiemethodiek. De afspraken en werkprocessen zijn vastgelegd in de *Werkwijzer BRZO II*. Deze werkwijzer betreft een uitwerking van de wettelijke taken. De afspraken en werkprocessen zijn door de betrokken beleidsdepartementen, rijksinspectiediensten en koepelorganisaties van de uitvoerende overheden geaccordeerd.

De LAT RB heeft een *maatlat* ontwikkeld met kwaliteitscriteria voor uitvoerende overheden. Naast criteria voor de deskundigheid van BRZO-inspecteurs ligt de focus van deze maatlat op de 'kritieke massa': dit is de minimaal benodigde expertise die een overheidsdienst in huis moet hebben. Wanneer het bevoegd gezag zelf niet aan de maatlat voldoet worden de inspecties uitbesteed aan een andere overheidsdienst of wordt een samenwerking aangegaan. De maatlatorganisatie voert de inspectie uit, maar de bestuurlijke (handhavings)bevoegdheden behoren tot de autonomie van het bevoegd gezag.

Enkele jaren geleden is een online inspectiedatabase voor het toezicht op het BRZO '99, de *InspectieRuimte*, in gebruik genomen. Alle BRZO-inspecteurs registreren de inspectie-informatie in deze InspectieRuimte. De InspectieRuimte heeft niet alleen de functie van landelijke database maar ondersteunt het gehele inspectieproces. Het stelt inspectieteams in staat om een inspectie voor te bereiden, informatie vast te leggen en af te ronden met een gezamenlijk inspectierapport. In 2012 zal de InspectieRuimte worden uitgebreid met een module voor handhavinginformatie. Doordat de InspectieRuimte de gegevens bevat van alle BRZO-inspecties, landsdekkend, wordt de InspectieRuimte gezien als belangrijke landelijke bron voor informatie over de uitvoering van het BRZO '99.

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de reikwijdte en de aanpak van de monitor. De resultaten zijn weergegeven in hoofdstuk 3. Het rapport eindigt met conclusies en aanbevelingen in hoofdstuk 4. Begrippen en afkortingen zijn te vinden in de bijlage bij dit rapport.

2. Monitor naleving en handhaving BRZO

2.1 Reikwijdte

De monitor van LAT RB richt zich op alle bedrijven die in 2011 in het kader van het BRZO '99 zijn geïnspecteerd. Dit betreft de inspecties waarvan de daadwerkelijke on site inspectie (het bedrijfsbezoek) in het kalenderjaar van 2011 heeft plaatsgevonden. De in de inspecties geconstateerde overtredingen vormen het vertrekpunt voor de naleving van en handhaving op het BRZO '99. Dit zijn overtredingen op het besluit incluis overtredingen die juridisch zijn opgehangen aan de bovenliggende wetten – zoals de Wet milieubeheer, Wet veiligheidsregio's of de Arbeidsomstandighedenwet - maar duidelijk aan het BRZO '99 zijn gerelateerd. In een aantal regio's in het land worden inspecties op naleving van het BRZO '99 en inspecties op naleving van overige wetgeving in het kader van Vernieuwing Toezicht gecombineerd uitgevoerd en de resultaten daarvan in één inspectierapport vastgelegd. Van die bedrijven waar sprake is geweest van een gecombineerde inspectie in 2011 is de naleving op de overige wetgeving niet in dit rapport meegenomen.

De monitor doet geen uitspraak over de veiligheid van de betreffende bedrijven. Binnen de huidige scope kan dat ook niet. Het kunnen duiden van de staat van veiligheid vergt inzicht in een veelheid van met elkaar verbonden indicatoren. Het naleefgedrag van het bedrijf is slechts één van deze indicatoren. LAT RB is gevraagd een bijdrage te leveren aan een model waarmee de komende jaren een rapportage 'Staat van veiligheid' kan worden opgeleverd. Dit model wordt door de 3 betrokken ministeries opgesteld.

2.2 Aanpak

2.2.1. Werkwijze

Er is gebruik gemaakt van de informatie in de InspectieRuimte en van de informatie beschikbaar bij de bevoegde gezagen. Indien mogelijk zijn datasets automatisch uit de InspectieRuimte gegenereerd. Daar waar dat niet mogelijk was, heeft handmatige verzameling plaatsgevonden. Dit betreft met name handhavinginformatie.

Aan de hand van de inspectierapporten zoals deze op 1 maart 2012 beschikbaar waren in de InspectieRuimte zijn de overtredingen in kaart gebracht. De BRZO-coördinatoren van de maatlatorganisaties is vervolgens gevraagd om de handhavinginformatie aan te leveren voor de overtredingen van de bedrijven binnen het eigen werkgebied. Daar waar de maatlatorganisatie niet zelf bevoegd is, heeft de BRZO-coördinator de informatie opgevraagd bij het bevoegd gezag. De maatlatorganisaties voeren zelf de nacontroles uit om vast te stellen of overtredingen zijn opgeheven of niet. De informatie hierover maakt onderdeel uit van de verzamelde

handhavinginformatie. Bij de beantwoording van de vraag of een overtreding al dan niet is opgeheven, is het oordeel van de uitvoerende overheden gevolgd. De monitor hanteert 7 mei 2012 als peildatum voor het beoordelen of de in 2011 geconstateerde overtredingen zijn opgeheven of niet.

De monitor is uitgevoerd door het LAT-bureau onder begeleiding van de werkgroep monitoring en onder verantwoordelijkheid van de regiegroep van de LAT RB. De werkzaamheden zijn uitgevoerd in de periode maart t/m juni 2012. Op 19 juni is de rapportage aangeboden aan de staatssecretaris.

2.2.2. Raakvlak met uitvoering van de motie Van Tongeren

De Tweede Kamer heeft op 29 november 2011 de motie van mevrouw Van Tongeren aangenomen. In deze motie is staatssecretaris Atsma van Infrastructuur en Milieu verzocht om de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) een onderzoek uit te laten voeren naar de veiligheid bij 100 BRZO-bedrijven. Dit betreft BRZO-bedrijven die voortkomen uit de 'Quick scan BRZO-bedrijven' (juni 2011), waarvan bleek dat ze niet aan alle wettelijke vereisten voldeden of waar geen inspectie-informatie voorhanden was over 2009 en 2010. De door de ILT onderzochte bedrijven die in 2011 zijn geïnspecteerd vallen eveneens binnen de scope van de monitor van LAT RB. Gezien de samenloop van beide onderzoeken is met de ILT afgesproken om voor de specifieke handhavinginformatie van deze bedrijven te putten uit de onderzoeksresultaten van de ILT en de bevoegde instanties niet dubbel te bevragen. De samenloop heeft alleen betrekking op de informatie in paragraaf 3.3 van deze monitor, aangaande de informatie over de handhaving.

2.2.3 Beperkingen

Het is de eerste keer dat de naleving en handhaving op landelijke schaal in beeld wordt gebracht. Voor deze onderwerpen kan de monitor worden gezien als een nulmeting. Er is in deze vorm geen vergelijkingsmateriaal uit voorgaande jaren beschikbaar, op basis waarvan trendanalyses konden worden gedaan. Tevens ontbreekt een landelijk normatief kader waar de resultaten aan konden worden getoetst.

Tijdens een inspectie wordt een bedrijf op een vastgesteld moment en op specifieke onderdelen doorgelicht. De inspectierapporten geven de situatie weer van dat moment op dat betreffende onderdeel. De hieruit volgende resultaten dienen dus ook als zodanig te worden beschouwd.

Handhavingtrajecten kennen een zekere doorlooptijd. Deze trajecten kunnen zich op het moment van de monitor in verschillende fases bevinden. Zeker voor de inspecties die aan het eind van 2011 zijn uitgevoerd kan dit betekenen dat de informatie slechts een deel van het handhavingtraject betreft.

3. Resultaten

3.1 Algemene gegevens

3.1.1 Aantal BRZO-bedrijven: typering bedrijvigheid

In Nederland zijn 416 BRZO-bedrijven, gepeild op 1 maart 2012, actief. In tabel 1 en figuur 1 is het totaal aantal actieve BRZO-bedrijven weergegeven, verdeeld naar de aard van de bedrijvigheid. Een groot deel van de bedrijven behoort tot de chemische sector.

Tabel 1: Aantal BRZO-bedrijven met verdeling naar bedrijvigheid (Mars codering).

Bedrijvigheid (volgens Mars codering)	Aantal BRZO-bedrijven
01 General Chemicals manufacture (Bulkchemie)	88
02 Petrochemical, refining and processing (Petrochemie)	16
03 Plastics and rubber manufacture (Rubber en kunststof)	15
04 Pesticides, pharmaceuticals and other fine chemicals (Fijnchemie)	16
05 Power supply and distribution (Energie)	14
07 Waste treatment and disposal (Afval)	13
08 Wholesale and retail storage and distribution (Handel en distributie)	80
09 Handling and transportation centers (Overslag en transport)	58
11 Metal refining and processing (Metaal)	10
Other (groep van overige categorieën)	51
Niet geregistreerd	55
Totaal	416

Figuur 1: Aantal BRZO-bedrijven met verdeling naar bedrijvigheid.

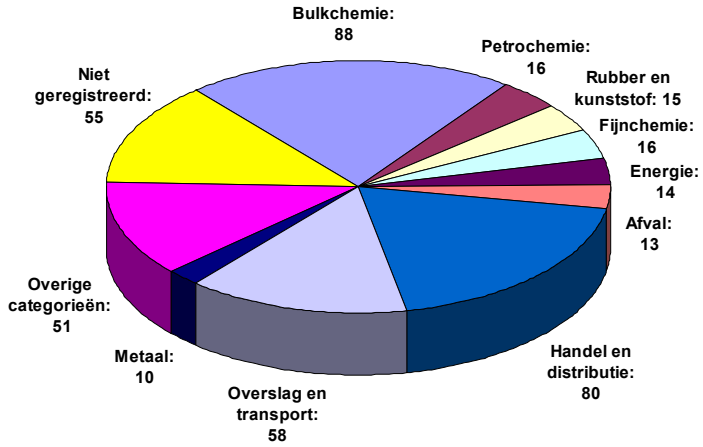

Het aantal actieve BRZO-bedrijven kan in de loop der tijd enigszins fluctueren. De hoeveelheid gevaarlijke stoffen bepaalt of een bedrijf al dan niet onder de werkingssfeer van het BRZO ’99 valt.

De vergunde capaciteit is daarbij doorslaggevend. Door wijzigingen in de bedrijfsvoering kan de capaciteit onder of boven de drempelwaarde(s) komen te vallen. De LAT RB peilt het aantal BRZO-inrichtingen om deze reden tweemaal per jaar. Dit wordt gedaan op basis van de Inspectie-Ruimte; dit is de meest actuele informatie die door de coördinatoren up to date wordt gehouden.

3.1.2 Aantal BRZO-bedrijven: typering VR of PBZO

BRZO-bedrijven worden in twee categorieën ingedeeld. Dit zijn de 'lichtere' categorie PBZO-bedrijven en de 'zwaardere' categorie VR-bedrijven. Van de 416 BRZO-bedrijven, zoals gepeild op 1 maart 2012, vallen 167 bedrijven in de categorie PBZO-bedrijf (40%) en 249 in de categorie VR-bedrijf (60%).

3.1.3 Aantal inspecties

Jaarlijks stellen de inspectiepartners in regionaal verband een gezamenlijke inspectieplanning op. De betreffende bedrijven worden vooraf op de hoogte gesteld van de geplande inspectie. Aanvullend worden onaangekondigde inspecties uitgevoerd. Om de toezichtsinzet te bepalen wordt gebruik gemaakt van het landelijk hulpmiddel, het toezichtmodel BRZO. De keuze om wel of niet te inspecteren wordt door de inspectieteams gemaakt op basis van een systematische beoordeling van de risico's van het bedrijf en het naleefgedrag van voorgaande jaren. De bestaande inspectiecapaciteit wordt daarmee risicogestuurd ingezet.
In 2011 zijn 368 BRZO-inspecties uitgevoerd. Enkele bedrijven zijn meerdere malen geïnspecteerd als eerdere bevindingen daar aanleiding toe gaven. Dit brengt het aantal geïnspecteerde bedrijven op 348 (84%), zie tabel 2 en figuur 2.

Tabel 2: Aantal VR-bedrijven en PBZO-bedrijven geïnspecteerd.

Typering bedrijf	Aantal bedrijven	Aantal bedrijven geïnspecteerd in 2011	%
VR	249	205	82
PBZO	167	143	86
Totaal	**416**	**348**	**84**

Figuur 2: Aantal VR-bedrijven en PBZO-bedrijven geïnspecteerd.

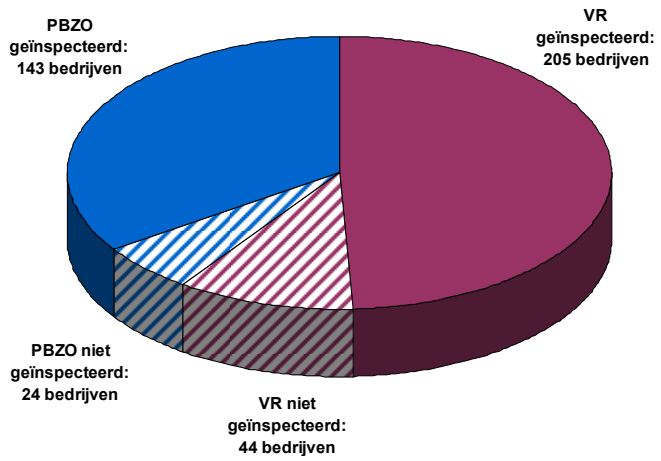

Voor elk bedrijf wordt een meerjaren-inspectieplan opgesteld. Dit plan bevat de inspectiefrequentie en de inspectiethema's voor het betreffende bedrijf over een periode van vijf jaar. Zoals aangegeven rust op de BRZO-bedrijven de verplichting van een structurele en systematische beheersing van de risico's op zware ongevallen. De inspecties zijn er op gericht een juist beeld van de naleving van deze verplichting te verkrijgen. De inspectieresultaten worden daartoe gerelateerd aan het functioneren van het veiligheidsbeheerssysteem (VBS) binnen het bedrijf. Het VBS bestaat uit een aantal vaste elementen a t/m h. Binnen de vijfjaarscyclus moet ieder VBS-element tenminste eenmaal zijn beoordeeld. Naast het VBS, kan op andere thema's worden geïnspecteerd, zoals ATEX (bescherming voor explosiegevaar), stoffenlijst, scenario's, bedrijfsbrandweer, etcetera.
In onderstaande tabel 3 en figuur 3 is aangegeven hoeveel beoordelingen zijn uitgevoerd op de VBS-elementen en de overige thema's in 2011.

Tabel 3: Aantal beoordelingen van VBS-elementen en overige thema's in 2011 .

VBS-element	**Aantal beoordelingen**
VBS-a: Preventiebeleid en het algemene beheerssysteem	45
VBS-b: Organisatie en de werknemers	137
VBS-c: Identificatie van de gevaren en de beoordeling van de risico's van zware ongevallen	198
VBS-d: Beheersing van de uitvoering	262
VBS-e: Wijze waarop wordt gehandeld bij wijzigingen	178
VBS-f: Planning voor noodsituaties	176
VBS-g: Toezicht op de prestaties	183
VBS-h: Audits en beoordeling	144
Overige thema's (verzameling diverse thema's)	380
Totaal	**1703**

Figuur 3: Aantal beoordelingen op VBS-elementen en overige thema's in 2011.

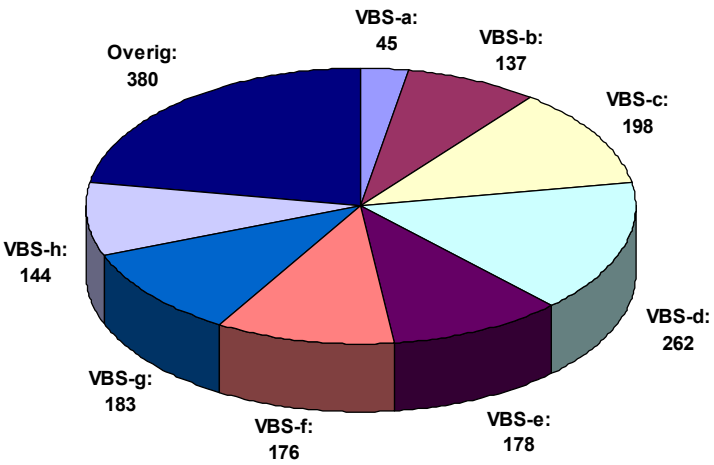

In figuur 3 is duidelijk te zien dat alle VBS-elementen in de inspecties aan bod komen. Dit geeft aan dat bedrijven bezien over de eerder geschetste periode van vijf jaar over de gehele breedte

van het VBS worden doorgelicht. VBS-element a is in 2011 het minst vaak beoordeeld. Dit element wijkt enigszins af van de andere elementen, aangezien het de koppeling tussen het algemene beheerssysteem van het bedrijf, het preventiebeleid en het VBS weergeeft. In de Europese Seveso II richtlijn maakt element a niet direct deel uit van het VBS.
Op VBS-element d zijn de meeste beoordelingen gedaan. VBS-element d – beheersing van de uitvoering – is veelomvattend. Alle zaken met betrekking tot veilige uitvoering van de werkzaamheden, onderhoudsmanagement, beheersmaatregelen en dergelijke worden onder element d geschaard. Dit heeft tot gevolg dat het element vaker in een inspectie aan bod komt.

3.2 Naleving van het BRZO '99

Tijdens een inspectie licht het inspectieteam specifieke onderdelen van het BRZO '99 door. De focus ligt op het functioneren van het VBS. De inspecteur beoordeelt in hoeverre activiteiten en beheersmaatregelen op papier zijn vastgelegd (*gedocumenteerd*), in hoeverre ze geschikt zijn voor het doel (*geschikt*) en in hoeverre ze daadwerkelijk onderdeel uitmaken van de bedrijfsvoering (*geïmplementeerd).* Voor de oordeelsvorming maakt het inspectieteam gebruik van een waarderingschaal, zodat bevindingen zoveel mogelijk gelijkwaardig worden beoordeeld. Het eindoordeel blijft maatwerk van het inspectieteam. Er is sprake van een overtreding als één of meer van de aspecten op een bepaald onderdeel in onvoldoende mate worden gerealiseerd en er een verbeteractie van het bedrijf nodig is.
De inspectiebevindingen worden naar het bedrijf toe gerapporteerd in de vorm van een inspectierapport, waarin ook de eventueel geconstateerde overtredingen zijn weergegeven. Het inspectierapport wordt uiterlijk 8 weken na de zogenaamde close out - het afsluitend overleg aan het einde van de inspectie – verzonden.

3.2.1 Bedrijven zonder overtredingen

Van de 348 geïnspecteerde BRZO-bedrijven zijn er 145 (40%)waar geen overtredingen zijn geconstateerd. Van deze bedrijven is vastgesteld dat zij het besluit naleven op die onderdelen die in de BRZO-inspectie zijn gecontroleerd. Over de onderdelen die in 2011 niet in de inspectie aan bod zijn gekomen kan geen uitspraak worden gedaan.

3.2.2 Bedrijven met overtredingen

In 2011 zijn bij 203 bedrijven (60%) overtredingen vastgesteld. In totaal betreft het 764 overtredingen.
Het aantal overtredingen per bedrijf loopt uiteen, zoals in tabel 4 en figuur 4 is te zien.
Van de bedrijven met overtredingen heeft het merendeel van deze bedrijven minder dan 4 overtredingen. Het voorkomen van veel overtredingen kan, ook in het geval het om minder ernstige zaken gaat, een indicatie zijn voor een slechte veiligheidscultuur in het bedrijf.

Tabel 4: Aantal geïnspecteerde bedrijven met bepaald aantal overtredingen.

Aantal overtredingen	Aantal bedrijven	Aantal VR-bedrijven	Aantal PBZO-bedrijven
Geen	145	83	62
1	42	24	18
2	49	22	27
3	39	26	13
4 -5	36	24	12
6 -8	18	13	5
9 – 11	14	8	6
12 of meer	5	5	0
Totaal	348	205	143

Figuur 4: Aantal geïnspecteerde bedrijven met bepaald aantal overtredingen.

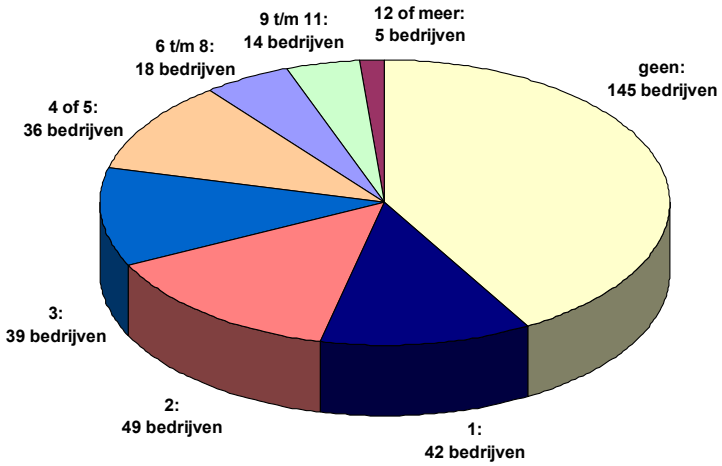

3.2.3 Onderwerpen waarop overtredingen zijn vastgesteld

In tabel 5 en figuur 5 is het totaal aantal overtredingen per inspectiethema weergegeven. Van de VBS-elementen worden op VBS-element d de meeste overtredingen vastgesteld. VBS-element d is ook het vaakst beoordeeld. Echter, gerelateerd naar het aantal beoordelingen leidden 10 beoordelingen op VBS-element d tot 8 overtredingen. Zoals eerder aangegeven kan de veelomvattendheid van element d behoren hier een mogelijke oorzaak van zijn. Alle inspectiethema's die niet binnen de scope van het VBS vallen zijn samengenomen als 'overige thema's'. De overtredingen op de overige thema's zijn gesommeerd. De overtredingen binnen deze groep liggen voornamelijk op het gebied van scenario's en milieuvergunning (PGS15 opslag).

Tabel 5: Aantal overtredingen verdeeld over de inspectiethema's.

Inspectiethema's	**Aantal overtredingen totaal**	**Gem. aantal overtredingen per 10 beoordelingen**
VBS-a: Preventiebeleid en het algemene beheerssysteem	14	3
VBS-b: Organisatie en de werknemers	22	2
VBS-c: Identificatie van de gevaren en de beoordeling van de risico's van zware ongevallen	109	6
VBS-d: Beheersing van de uitvoering	197	8
VBS-e: Wijze waarop wordt gehandeld bij wijzigingen	63	4
VBS-f: Planning voor noodsituaties	40	2
VBS-g: Toezicht op de prestaties	61	3
VBS-h: Audits en beoordeling	49	3
Overige thema's (verzameling diverse thema's)	209	6
Totaal	**764**	**4**

Figuur 5: Aantal overtredingen op de VBS-elementen en overige thema's.

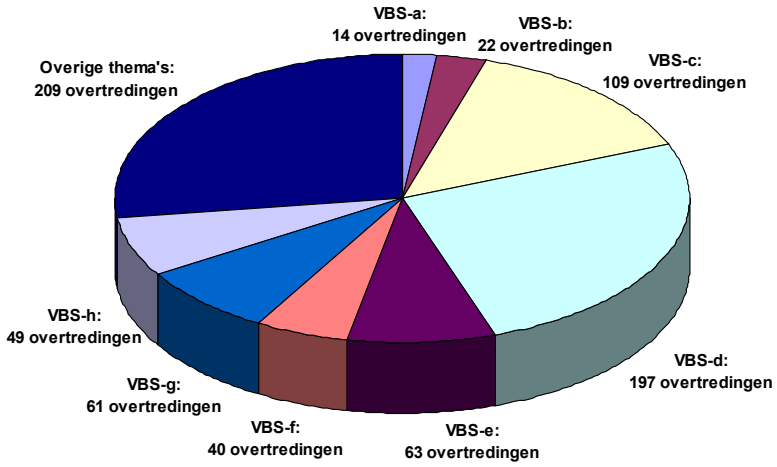

3.3 Handhaving door het bevoegd gezag

3.3.1 Handhaving algemeen

Bij overtredingen is het de taak van het bevoegd gezag om richting het bedrijf passende handhaving in te zetten met als doel de overtredingen op te heffen. Het handhavingtraject start met het verzenden van een handhavingbrief. Hierin geeft het bevoegd gezag aan welke overtredingen zijn geconstateerd, binnen welke termijn deze moeten worden hersteld en welke sanctionerende middelen zullen worden ingezet indien het bedrijf geen gehoor geeft aan de eisen van het bevoegd gezag.
Dat betekent niet dat het bedrijf pas met de handhavingbrief op de hoogte wordt gesteld van de tekortkomingen. In de close out worden de bevindingen op hoofdlijnen teruggekoppeld en wordt,

voor zover op dat moment mogelijk, aangegeven wat de vervolgacties vanuit de afzonderlijke toezichthouders zullen zijn. Hierbij komen op zijn minst mogelijke handhavingszaken aan de orde. Van de eventuele handhavingszaken wordt daarbij gecommuniceerd dat de terugkoppeling in de fase van de close out nog niet volledig kan zijn.

In vrijwel alle gevallen (755 overtredingen, 99%) is het bedrijf aangeschreven met een brief. Figuur 6 laat een procentuele verdeling zien van de termijnen waarop bedrijven, berekend vanaf de close out, een handhavingbrief hebben ontvangen.

Figuur 6: Verzendtermijn handhavingbrief, berekend vanaf de datum van de close out (procentuele verdeling).

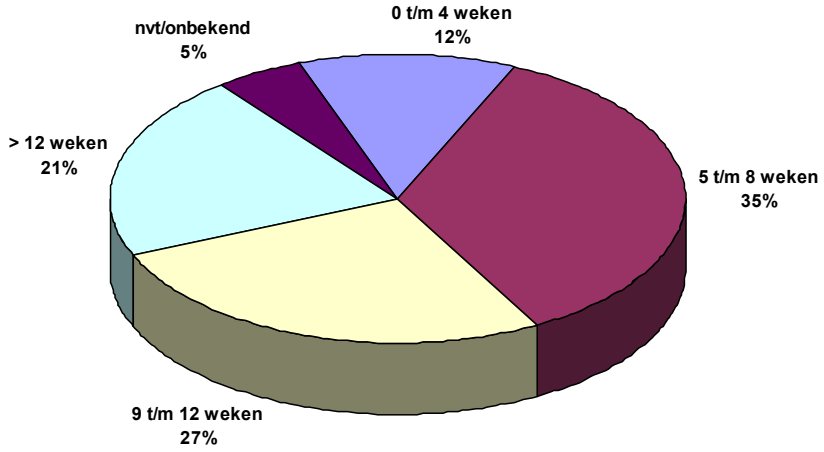

Figuur 6 heeft betrekking op 66% van de ingezette handhavingsacties. In het onderzoek ter uitvoering van de motie van Tongeren zijn de termijnen die zijn gehanteerd voor het verzenden van de handhavingbrief niet in beschouwing genomen. Vanuit dat onderzoek is hierover dan ook geen informatie beschikbaar.

Uit figuur 6 is af te leiden dat in 47 % van de gevallen de handhavingbrief binnen 8 weken na de close out is verstuurd. Deze termijn komt overeen met de landelijk afgesproken termijn voor het verzenden van het inspectierapport. In meer dan de helft van de gevallen start het handhavingstraject later.
Ten aanzien van de termijn van verzending van de handhavingbrief zijn landelijk nog geen afspraken gemaakt. De LAT RB zal dit aspect meenemen in de landelijke handhavingstrategie die op dit moment in ontwikkeling is.

3.3.2 Inzet van handhavinginstrumenten

Bij overtredingen maakt het inspectieteam onderling een afspraak over wie welke sanctionerende middelen inzet. Afhankelijk van de ernst van de overtreding en de opstelling van het bedrijf zal een licht of zwaarder instrument worden ingezet, variërend van een waarschuwing tot direct bestuurlijk en/of strafrechtelijk optreden. In voorkomende gevallen kan het zo zijn dat twee instanties op dezelfde overtreding handhaven als de overtreding betrekking heeft op meerdere

domeinen (zoals milieu, arbeidsomstandigheden, brandveiligheid). Om de handhaving te stroomlijnen en te uniformeren wordt in het kader van de LAT RB een integrale handhaving-strategie ontwikkeld. Deze strategie zal in de loop van 2012 gereed zijn. Daarna volgt het traject van implementatie door de bevoegde gezagen.

Op de in 2011 geconstateerde overtredingen zijn als eerste actie over het algemeen lichte tot middelzware instrumenten ingezet. Slechts bij 32 overtredingen (4%) is als eerste actie gebruik gemaakt van zware sanctionerende middelen. Hiervan is bij 26 overtredingen een last onder dwangsom opgelegd. Bij 4 overtredingen is een proces verbaal ingezet en bij 2 overtredingen is een deel van de installatie stil gelegd.

In het bestuursrechtelijk spoor worden termijnen gesteld voor het opheffen van de overtreding. De gestelde termijn is mede afhankelijk van de ernst van de overtreding en de tijd die redelijkerwijs nodig is voor het ontwikkelen en implementeren van de herstelmaatregel(en). Het bevoegd gezag zal in combinatie met het sanctie-instrument een passende termijn kiezen. Aan overtredingen met een groter veiligheidsrisico zullen zwaardere instrumenten en/of kortere termijnen worden verbonden. Figuur 7 geeft de procentuele verdeling van de gehanteerde hersteltermijnen aan. Evenals figuur 6 is figuur 7 gebaseerd op 66% van de handhavingsacties. De constatering is dat het grootste deel van de overtredingen binnen 24 weken moet worden opgeheven.

Figuur 7: Gehanteerde hersteltermijnen (procentuele verdeling).

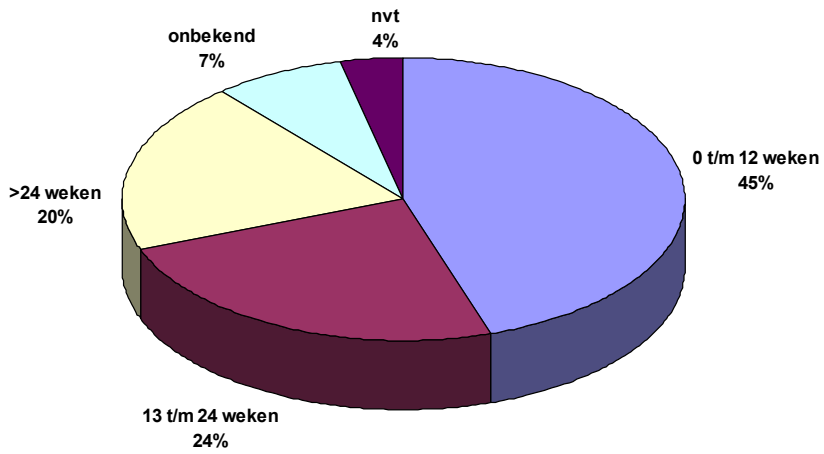

Een maatregel die op papier vrij eenvoudig lijkt kan vanwege de implementatie in de bedrijfsvoering meer tijd vergen. Daar komt bij dat het doorgaans niet alleen het opheffen van één knelpunt betreft, maar dat bedrijven eventueel ook op andere onderdelen in het beheersingssysteem aanpassingen moeten treffen teneinde een structurele verbetering door te voeren. Bij het bepalen van de hersteltermijn zal het bevoegd gezag dit in ogenschouw nemen. Aan een lange hersteltermijn zal veelal de verplichting zijn gekoppeld om tussentijds de voortgang te rapporteren, zodat het bevoegd gezag wel vinger aan de pols houdt. Daarnaast zal het bevoegd gezag vragen om de beëindiging van de overtreding te melden.

In een aantal gevallen wordt er geen hersteltermijn gegeven, bijvoorbeeld omdat de overtreding meteen was opgeheven of in het geval van het niet melden van incidenten (in figuur 7 als nvt aangegeven). Bij een overtreding op het niet melden van incidenten is de handhaving feitelijk niet gekoppeld aan een hersteltermijn maar aan een herhaling van de gebeurtenis.

3.3.3 Status van overtredingen

Met behulp van de informatie van de bevoegde instanties en de informatie beschikbaar vanuit het onderzoek ter uitvoering van de Motie van Tongeren, is bepaald of overtredingen zijn opgeheven of niet. Zoals eerder aangegeven was de situatie op 7 mei 2012 hierin bepalend.

Van de 764 overtredingen waren er op de peildatum van 7 mei 456 (60%) opgeheven. Hiertoe behoren ook de overtredingen waarvan de handhaving niet meer van toepassing was, als gevolg van het vervallen van de BRZO-plicht of een faillissement van een bedrijf. Na beoordeling door het bevoegd gezag blijken er 21 overtredingen niet of onvoldoende adequaat te zijn opgeheven. Dit is 3% van het totale aantal overtredingen. Van de overige 287 overtredingen kon op de peildatum geen uitsluitsel worden gegeven over het al dan niet beëindigd zijn. Dit komt onder meer doordat de hersteltermijn nog niet was verlopen of er nog een beoordeling van de herstelactie van het bedrijf door het bevoegd gezag moest plaats vinden. Het kan dus zijn dat overtredingen in de praktijk wel waren beëindigd, maar deze op 7 mei 2012 nog niet met een controle door het bevoegd gezag waren bevestigd.

Ten aanzien van de bedrijven die niet binnen de reikwijdte van het onderzoek motie van Tongeren vallen heeft LAT RB specifieker gekeken naar de status van de openstaande overtredingen. Hieruit volgt het volgende beeld:

Tabel 6: Status openstaande overtredingen.

Percentage	Status overtredingen die nog niet zijn beoordeeld door het bevoegd gezag
42 %	hersteltermijn nog niet verstreken
53 %	hersteltermijn is verstreken, maar hercontrole moet nog plaatsvinden
5 %	Anders: handhaving niet opgestart of onbekend

Figuur 8: Status overtredingen die nog niet zijn beoordeeld door het bevoegd gezag (procentuele verdeling).

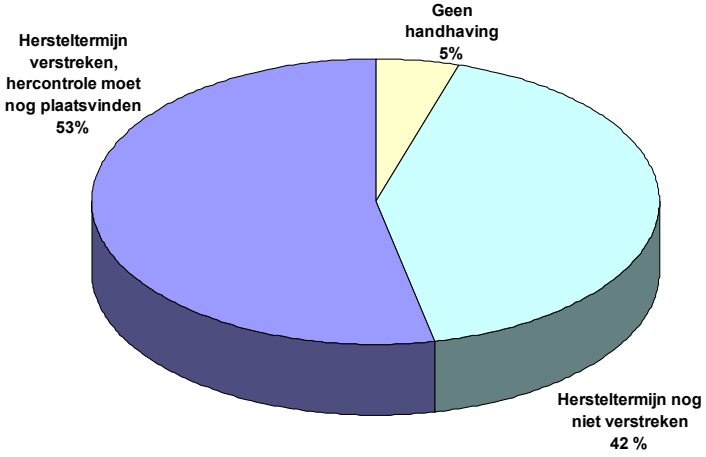

Van de openstaande overtredingen is bij 42 % de hersteltermijn nog niet verstreken. In 53 % van de gevallen is de hersteltermijn wel verstreken maar moet nog een controle plaatsvinden door het bevoegd gezag. Het feit dat het om risicovolle bedrijven gaat zou veronderstellen dat een hercontrole zo spoedig mogelijk na het verlopen van de hersteltermijn moet plaatsvinden. Er kunnen echter diverse redenen zijn voor het bevoegd gezag – zeker bij meerdere overtredingen – om een ander passend controlemoment te kiezen. Bij lichtere overtredingen wordt de hercontrole vaak gecombineerd met een nieuwe inspectie waardoor er veel tijd kan verstrijken tussen de inspectie en de eindbeoordeling door de inspecteur. Landelijk zijn er geen criteria of afspraken. Aanbevolen wordt om deze op te nemen in de landelijke handhavingstrategie. Overigens kan worden opgemerkt dat bedrijven hoe dan ook verplicht zijn om herstelmaatregelen te treffen, onafhankelijk van de nacontrole door het bevoegd gezag.

3.3.4 Vervolgtraject niet opgeheven overtredingen

De 21 niet opgeheven overtredingen behoren toe aan 13 bedrijven, waarvan 6 VR- en 7 PBZO-bedrijven. Op 11 overtredingen (7 bedrijven) vindt een vervolg handhavingstraject plaats of zal deze op korte termijn worden ingezet. Bij de bedrijven waar dat niet zo is, loopt een bezwaar- en beroepsprocedure of is het bevoegd gezag nog in overleg met het bedrijf over de juiste afhandeling. De vervolgacties zijn in tabel 7 weergegeven.

Tabel 7: Vervolgacties bevoegd gezag op niet opgeheven overtredingen.

Vervolg traject	Instrumenten/acties
Vervolg handhaving	4 Last onder dwangsom 3 Proces verbaal 1 Eis 2 Formele waarschuwingen 1 Voortzetting stillegging
Ander traject	3 Bezwaar en beroep procedure loopt 7 Met het bedrijf in overleg/nadere afspraken

3.4 Resumé resultaten in cijfers

3.4.1 Algemene gegevens en naleving van het BRZO ‘99

- Van de 416 actieve BRZO-bedrijven zijn in 2011 348 bedrijven op naleving van het BRZO’99 geïnspecteerd. Dit is een percentage van 84%.
- In de inspecties zijn 1703 beoordelingen uitgevoerd. Alle onderdelen van het VBS komen in de inspecties aan bod.
- Van de geïnspecteerde bedrijven leven 145 bedrijven (40%) het BRZO’99 na op die onderdelen die in de inspecties zijn beoordeeld.

- Bij 203 bedrijven (60%) zijn overtredingen op het BRZO '99 vastgesteld. Het aantal overtredingen per bedrijf loopt uiteen. De meeste bedrijven hebben minder dan 4 overtredingen. In totaal gaat het om 764 overtredingen.
- Van de geïnspecteerde VBS-elementen levert VBS-element d – beheersing van de uitvoering – in verhouding de meeste overtredingen op.

3.4.2 Handhavingsinzet bevoegd gezag en resultaat

- Op vrijwel alle overtredingen heeft het bevoegd gezag actie ondernomen en het bedrijf aangeschreven op de overtreding. Bij 4% van de overtredingen maakte het bevoegd gezag als eerste actie gebruik van zware sanctionerende middelen, zoals last onder dwangsom, proces verbaal, stillegging.
- Tot aan 7 mei 2012 waren 456 overtredingen van de 764 vastgestelde overtredingen aantoonbaar opgeheven. Dit betreft een percentage van 60%.
- Na een beoordeling door het bevoegd gezag is bij 21 van de nog openstaande overtredingen vastgesteld dat deze daadwerkelijk na het verstrijken van de hersteltermijn niet zijn opgeheven. Op het totaal aantal overtredingen is dit een percentage van 3%. De niet opgeheven overtredingen behoren toe aan 13 bedrijven, waarvan 7 VR-bedrijven en 6 PBZO-bedrijven.
- Op 11 van deze overtredingen (7 bedrijven) is of wordt een vervolg handhavingstraject ingezet.
- Hieruit blijkt dat het aantal overtredingen na overheidsinterventie snel daalt en dat merendeel van de bedrijven de verwachte verantwoordelijkheid neemt om overtredingen ongedaan te maken.

Figuur 9 geeft het totaalbeeld weer.

Figuur 9: Totaalbeeld

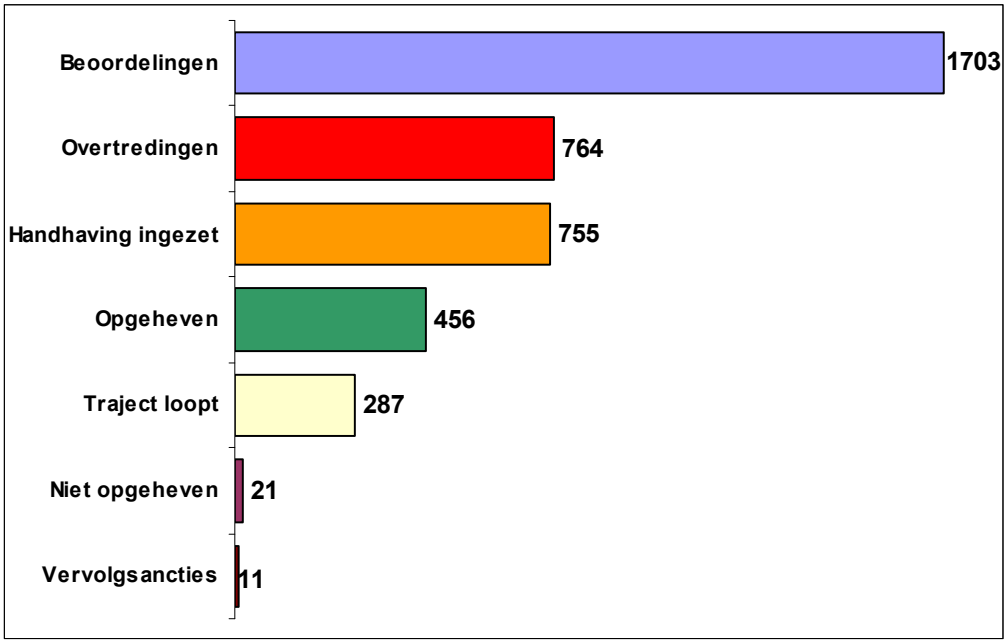

4. Conclusies en aanbevelingen

Uit de monitor blijkt dat bij meer dan de helft van de BRZO-bedrijven overtredingen zijn vastgesteld. Hoewel het aantal van 764 overtredingen op zichzelf – gezien de verscheidenheid in aard en de variatie in gedetailleerdheid – niet maatgevend is, mag een hoge mate van aandacht voor het terugdringen daarvan worden verwacht. Het handhavend optreden van de bevoegde gezagen tegen deze overtredingen blijkt effectief te zijn. Na interventie van de overheid daalt het aantal overtredingen van 764 naar (ten minste) 21. Het merendeel van de bedrijven neemt de verwachte verantwoordelijkheid om overtredingen ongedaan te maken.
De vraag in hoeverre de handhaving door overheden leidt tot structurele verbetering van de naleving van het BRZO '99 door de bedrijven kan nu nog niet worden beantwoord. Doordat informatie over de naleving en handhaving op landelijke schaal voor het eerst in deze vorm is gepresenteerd, is het niet mogelijk om voortgaande trends te beschouwen. Daartoe zullen over een periode van meerdere jaren de prestaties van bedrijven en toezichthouders moeten worden gemeten en bijeen worden gebracht. Informatie over strafrechtelijke zaken zal hier uiteindelijk ook in moeten worden betrokken.
Zodra informatie over meerdere jaren beschikbaar is kan ook worden geanalyseerd in hoeverre de cyclus van programmeren, uitvoeren, analyseren en verbeteren kan worden gesloten.

De overheid verwacht van de bedrijven, dat zij hun veiligheidsprestaties doorlopend verbeteren. Deze verbetering mag ook worden verwacht van de BRZO bevoegde gezagen. De bevoegde gezagen werken hier in het kader van LAT RB in gezamenlijkheid aan door:

- een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van een model waarmee de komende jaren een rapportage 'Staat van veiligheid' kan worden opgeleverd; het naleefgedrag van het bedrijf is slechts één van deze indicatoren om de veiligheid van bedrijven te kunnen duiden;
- de afzonderlijke handhavingstrategieën van de bevoegde gezagen te uniformeren tot één landelijk model en daarmee sturing te geven aan de eenduidigheid van optreden en uniformiteit in de toepassing van handhavinginstrumenten door de bevoegde gezagen;
- in te spelen op aanbevelingen en ontwikkelingen, zoals de aanbevelingen van de Onderzoeksraad Voor Veiligheid inzake het Chemiepack rapport, door ook onaangekondigde BRZO-inspecties uit te voeren.

Op grond van de cijfers over dit jaar zijn voorts enkele aanbevelingen aan zowel bedrijven als overheden/toezichthouders te doen:

Aan bedrijven: de systematische en structurele aandacht voor veiligheid is in veel bedrijven nog niet voldoende. Het verbeteren daarvan is primair een verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven zelf. Met een project als 'Veiligheid Voorop' van de VNCI wordt geappelleerd aan de verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven, maar dergelijke initiatieven vragen verbreding en doorwerking in de praktijk in de betrokken bedrijven.

Aan overheden: de termijnen tussen de inspecties en de uiteindelijk definitieve constatering van het opheffen van een overtreding kunnen lang zijn. Afhankelijk van de situatie en de ernst van de overtreding wordt een passend controlemoment gekozen. Landelijk zijn er geen criteria of vuistregels. Aanbevolen wordt om afspraken over de termijnstelling in relatie tot het risico van de overtreding in de ontwikkeling van de landelijke handhavingstrategie mee te nemen.

Bijlage 1: Begrippen en afkortingen

Beoordeling (in het kader van de inspectie)	Bevindingen worden beoordeeld. Bij de beoordeling kunnen naar keuze van het kernteam de drie beoordelingsgrondslagen (gedocumenteerd, geschikt en geïmplementeerd) worden gehanteerd. Op elke grondslag wordt de waardering met de vierpuntsschaal toegepast. De uitkomst van de beoordeling kan leiden tot het kenmerken van de bevinding als een overtreding of niet.
Beoordelingsgrondslagen	In de inspectiemethode worden drie beoordelingsgrondslagen onderscheiden: • gedocumenteerd; er is sprake van een deugdelijke en volledige beschrijving: - deugdelijk: helder, inzichtelijk, goed leesbaar, actueel; - volledig: alle relevante aspecten zijn benoemd. • geschikt (passend); technische onderdelen voldoen aan de stand van de veiligheidstechniek (voor zover dat redelijkerwijze verlangd kan worden) en zijn passend voor de aangetroffen situatie; • geïmplementeerd; er wordt gewerkt zoals beschreven is. Er is sprake van een goed functionerende managementloop en verbeteractiviteiten op alle onderdelen zijn structureel en onlosmakelijk met de bedrijfsvoering verbonden.
BRZO ‘99	Besluit risico’s zware ongevallen 1999 Dit besluit is de Nederlandse implementatie van de Europese Seveso II-richtlijn. Het BRZO ‘99 integreert wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsveiligheid, externe veiligheid en rampenbestrijding in één juridisch kader. Doelstelling is het voorkomen en beheersen van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. Het besluit stelt hiertoe eisen aan de meest risicovolle bedrijven in Nederland. Daarnaast wordt in het besluit de wijze geregeld waarop de overheid daarop moet toezien.
BRZO-bedrijf	Bedrijf dat onder de werkingssfeer van het BRZO ’99 valt.
Close out meeting	Afsluitend overleg aan het einde van de inspectie waarin het kernteam aan het bedrijf verslag doet van de uitgevoerde inspectie. Bij dit overleg komt het verloop van de inspectie aan de orde, worden op hoofdlijnen de bevindingen teruggekoppeld en wordt, voor zover dat op dat moment al mogelijk is, al aangegeven wat de vervolgacties vanuit de afzonderlijke toezichthouders zullen zijn. Hierbij komen op zijn minst mogelijke handhavingszaken aan de orde. Van de eventuele handhavingszaken wordt daarbij aangegeven dat de terugkoppeling in deze fase nog niet volledig kan zijn.

Gevaarlijke stoffen	Stoffen, mengsels of preparaten, genoemd in bijlage I, deel 1, of behorend tot een categorie als genoemd in bijlage I, deel 2, en aanwezig als grondstof, product, bijproduct, residu of tussenproduct, met inbegrip van stoffen, mengsels of preparaten waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij door het onbeheersbaar worden van een industrieel chemisch proces ontstaan (bron: art 1, sub b BRZO '99).
Inspectierapport	Rapport van een inspectie waarin de informatie tot op een zodanig niveau is opgenomen dat het kan dienen als verslag van de inspectie onder andere ten behoeve van komende vervolg- en initiële inspecties bij het bedrijf. Het rapport dient tevens om het bedrijf te voorzien van informatie over het verloop van de inspectie en over de resultaten ervan in de zin van bevindingen en overtredingen en dient om aan te geven wat de voor het bedrijf eventuele vervolgprocessen (zoals handhaving) zullen zijn.
InspectieRuimte	De InspectieRuimte is een online inspectiedatabase waarmee kernteams gezamenlijk een inspectie kunnen voorbereiden, inspectieresultaten kunnen vastleggen en afronden met een gezamenlijk inspectierapport.
Inspectieteam	De inspecties worden uitgevoerd door een kernteam van inspecteurs, overwegend bestaande uit 3 of 4 inspecteurs afkomstig van het bevoegd gezag Wabo, de Inspectie SZW en het bevoegd gezag Wet veiligheidsregio's.
Maatlat	De Maatlat bestaat uit de criteria voor de kwaliteit van inspecteurs en van organisaties waaraan ten minste voldaan moet zijn om de BRZO-taken adequaat te kunnen uitvoeren.
Meerjaren-inspectieplan (MIP)	Een ambtelijk op te stellen plan waaruit blijkt hoe de inspecties in het kader van het BRZO '99 voor een bepaald bedrijf gedurende een periode van vijf jaar worden ingericht. Het plan bevat informatie over zowel de inspectiefrequentie als de inhoud van de verschillende inspecties.
PBZO-bedrijf	Een BRZO-bedrijf dat tussen de lage en hoge drempelwaarde van het BRZO '99 zit en niet verplicht is een VR op te stellen.
VBS	Veiligheidsbeheerssysteem dat dient ter uitvoering en ter vaststelling van het PreventieBeleid Zware Ongevallen
VBS-elementen	Het VBS bestaat uit zeven elementen (b t/ h) en een onderdeel waarin de koppeling wordt beschreven tussen het algemene beheerssysteem, het VBS en het preventiebeleid (a).
VBS-a	Die onderdelen van het algemene beheerssysteem waartoe de organisatorische structuur, de verantwoordelijkheden, de gebruiken, de procedures, de procédés en de hulpmiddelen behoren welke het mogelijk maken het beleid ter voorkoming van zware ongevallen te bepalen en uit te voeren.

VBS-b	De organisatie en de werknemers: de taken en verantwoordelijkheden van de werknemers die op alle organisatorische niveaus bij het beheersen van de risico's van zware ongevallen zijn betrokken, het onderkennen van de behoeften aan opleiding van die werknemers, de organisatie van die opleiding en de deelname daaraan door de werknemers en de in de inrichting werkzame werknemers van aannemers en onderaannemers.
VBS-c	De identificatie van de gevaren en de beoordeling van de risico's van zware ongevallen: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de systematische identificatie van de ongewenste gebeurtenissen die tot zware ongevallen kunnen leiden die zich bij normale en abnormale werking kunnen voordoen en de beoordeling van de kans op en de omvang van die ongevallen.
VBS-d	De beheersing van de uitvoering: de vaststelling en de toepassing van procedures en instructies voor de beheersing van de veiligheid van de bedrijfsvoering, met inbegrip van het onderhoud van de installaties en de tijdelijke onderbrekingen.
VBS-e	De wijze waarop wordt gehandeld bij wijzigingen: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de planning van wijzigingen met betrekking tot de inrichting of onderdelen daarvan dan wel met betrekking tot het ontwerpen van een nieuw procédé.
VBS-f	De planning voor noodsituaties: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de systematische identificatie van noodsituaties alsmede voor het uitvoeren, beoefenen en toetsen van de noodplannen en de daartoe strekkende opleiding van de betrokken werknemers. De opleiding geldt voor de werknemers van de inrichting, met inbegrip van de in de inrichting werkzame werknemers van aannemers en onderaannemers.
VBS-g	Het toezicht op de prestaties: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de permanente beoordeling van de inachtneming van de doelstellingen van het beleid ter voorkoming van zware ongevallen en van het veiligheidsbeheerssysteem, alsmede de invoering van regelingen voor onderzoek en correctie bij het niet in acht nemen daarvan. Tot deze procedures behoren het systeem voor de melding van zware ongevallen en bijna-ongevallen, met name die waarbij de beschermende maatregelen hebben gefaald, het onderzoek daarnaar en de nazorg, een en ander op grond van de ervaringen uit het verleden.
VBS-h	Audits en beoordeling: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de systematische periodieke evaluatie van het beleid ter voorkoming van zware ongevallen en van de doeltreffendheid en de deugdelijkheid van het veiligheidsbeheerssysteem alsmede voor de met documenten gestaafde analyse door de directie van de resultaten van het gevoerde beleid, van het veiligheidsbeheerssysteem en van de actualisering daarvan

VR-bedrijf	Een VR-bedrijf is een BRZO-bedrijf dat boven de hoge drempelwaarde van het BRZO '99 komt en is verplicht een veiligheidsrapport op te stellen.
Waarderingsschaal	De waarderingsschaal verbindt het oordeel goed, redelijk, matig of slecht aan de beoordelingsgrondslagen gedocumenteerd, geschikt en geïmplementeerd. Voor technische zaken is er een andere waarderingsschaal dan voor organisatorische zaken.